

Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item -Total Correlation	Alpha if Item Deleted
193.6081	330.0772	.2413	.9099
193.6622	319.6788	.6172	.9068
194.1757	319.6262	.4450	.9081
194.0270	325.6979	.4918	.9082
193.5135	325.6231	.5976	.9079
193.7973	323.3967	.5148	.9078
193.5405	325.1285	.5431	.9079
193.7027	325.7460	.4567	.9084
193.8514	322.6214	.3752	.9089
194.0135	328.0957	.3067	.9094
194.1081	320.0429	.4850	.9077
193.8108	327.1966	.3663	.9090
194.4595	318.6901	.4450	.9082
193.6892	324.1350	.5566	.9077
194.1622	326.5487	.2521	.9103
193.5135	330.8834	.2732	.9097
194.4865	330.2532	.1800	.9107
193.7162	319.9321	.6142	.9068
193.6892	323.4774	.5247	.9078
194.4459	332.0587	.1387	.9108
194.3514	329.5461	.2109	.9104
194.6622	324.9391	.3241	.9094
193.7703	325.3849	.4473	.9084
194.7973	328.7118	.1671	.9116
194.4595	326.0600	.3232	.9093
194.3784	330.3754	.2273	.9100
194.8784	324.5466	.3119	.9096
193.8649	325.2418	.5076	.9081
194.2973	326.3488	.3251	.9093

Reliability Coefficients

N of Cases = 74.0

Alpha = .9103

N of Items = 60

ภาคผนวก ก

คู่มือการใช้ตัวชี้วัดชุมชนปลอดภัย

คู่มือการใช้ตัวชี้วัดชุมชนปลอดภัยแบบบูรณาการ

รศ.ดร. ส.วาสนา ประवालพฤษ์

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

คู่มือการใช้ตัวชี้วัดชุมชนปลอดภัย

ที่มาของตัวชี้วัด

จากสภาพทางสังคมทั่วไป ประเทศไทยมีปัญหาสังคมหลายด้าน โดยเฉพาะปัญหาที่เป็นผลสืบเนื่องจากอบายมุขต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการพนัน การติดสุรายาเสพติด การเที่ยวกลางคืน และการคบคนชั่วเป็นมิตร ซึ่งล้วนทำให้บุคคลเข้าสู่ทางแห่งความพินาศ 4 ประการคือ เป็นนักเลงหญิง เป็นนักเลงสุรา เป็นนักเลงการพนันและคบคนชั่วเป็นมิตร ซึ่งล้วนทำให้บุคคลเข้าสู่ความพินาศเป็นภัยแก่สังคมและกระทำผิดทางศีลธรรม เนื่องจากไม่สามารถยับยั้งชั่งใจได้ แม้ความเจริญทางเศรษฐกิจจะดำเนินรุดหน้าไปได้ แต่ปัญหาด้านอาชญากรรมอันเนื่องมาจากอบายมุขเหล่านี้จะเป็นตัวจุดรั้งไม่ให้สังคมสงบสุขได้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพของคนและให้ความคุ้มครองทางสังคมโดยการคัดสรรและผสมผสานมิติทางจริยธรรม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน สอดแทรกเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต และเป็นองค์ประกอบในการสร้างคนไทยให้มีความสมดุลทั้งความรู้ความสามารถ ความดีงาม วินัยและจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม ตระหนักถึงคุณค่าแก่นสารความเป็นคนไทยที่ดีงาม

ในประเด็นของการดำเนินการเพื่อให้เกิดความคุ้มครองทางสังคมนั้น การพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ปลอดภัยอบายมุขมีความจำเป็นเร่งด่วนที่รัฐจะต้องดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างยั่งยืน ทั้งนี้กระบวนการพัฒนาควรจะเริ่มด้วยการกำหนดตัวชี้วัด การประเมินชุมชนและกระบวนการพัฒนาให้ชุมชนเข้มแข็ง เพื่อนำไปใช้พัฒนาชุมชนได้อย่างแท้จริง

ตัวชี้วัดชุมชนปลอดภัยอบายมุขนี้เป็นผลจากการวิจัยเรื่องการหาตัวชี้วัดชุมชนปลอดภัยอบายมุขอย่างยั่งยืน ที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณการวิจัย โดยทำการศึกษาสภาพการพัฒนาชุมชนในระดับหมู่บ้าน เพื่อกำหนดกลุ่มตัวแปรที่ใช้เป็นดัชนีวัดสภาพชุมชนที่เป็นรูปธรรมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

ลักษณะของตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดชุมชนปลอดอบายมุขเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะนามธรรมหรือรูปธรรมที่สามารถวัดหรือสะท้อนออกมาในเชิงปริมาณและคุณภาพได้ ตัวชี้วัดจะช่วยสะท้อนคุณลักษณะนั้นๆ ออกมาตามระดับคุณภาพเชิงต่อเนื่องจากปลอดอบายมุขมาก ถึงปลอดอบายมุขน้อยตามมาตราอันดับคุณภาพ (ordinal scale) 4 ระดับ สำหรับตัวชี้วัด เชิงปริมาณ ดังนี้

1.00 - 1.50	ระดับน้อยมาก
1.51 - 2.50	ระดับน้อย
2.51 - 3.50	ระดับมาก
3.51 - 4.00	ระดับมากที่สุด

ในตัวชี้วัดเชิงคุณภาพจะกำหนดระดับมาก - น้อยโดยการประมาณจากจำนวนที่พบเห็น หรือระดับความเข้ม ระดับคุณลักษณะผู้นำ / การกระทำดังนี้

ต่ำกว่า 25%	ระดับน้อยที่สุด
25% - 49%	ระดับน้อย
50% - 74%	ระดับมาก
75% ขึ้นไป	ระดับมากที่สุด

ตัวชี้วัดเหล่านี้ใช้ประเมินสภาพทางสังคม เป็นรายตัวชี้วัดหรือกลุ่มของตัวชี้วัดตามองค์ประกอบ ดังนี้

- องค์ประกอบที่ 1 พฤติกรรมส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับอบายมุข ประกอบด้วย
- ตัวชี้วัดที่ 1 การเที่ยวกลางคืน
  - ตัวชี้วัดที่ 2 การเที่ยวสถานเริงรมย์
  - ตัวชี้วัดที่ 3 การล้อเลียนความพิการหรือจุดด้อยของคนอื่น
  - ตัวชี้วัดที่ 4 การติดยาเสพติด

- ตัวชี้วัดที่ 5 การเล่นเกมและการส่งชิ้นส่วนไปชิงโชค
- ตัวชี้วัดที่ 6 การคบเพื่อน
- ตัวชี้วัดที่ 7 การเกียจคร้านการทำงาน
- ตัวชี้วัดที่ 8 การรวมกลุ่มเพื่อทำประโยชน์ให้สังคม

องค์ประกอบที่ 2 สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ประกอบด้วย

- ตัวชี้วัดที่ 9 หมู่บ้านสงบปลอดภัย
- ตัวชี้วัดที่ 10 สภาพร่มรื่นเป็นธรรมชาติ
- ตัวชี้วัดที่ 11 รักท้องถิ่นเป็นศรีอยุธยาที่ดี
- ตัวชี้วัดที่ 12 การไม่มีแหล่งมั่วสุ่มและปลอดภัยอาชญากรรม
- ตัวชี้วัดที่ 13 การยึดมั่นขนบประเพณี

องค์ประกอบที่ 3 การตั้งกลุ่มในชุมชนเพื่อส่งเสริมการทำความคิด (การสร้างภูมิคุ้มกัน)

ประกอบด้วย

- ตัวชี้วัดที่ 14 การตั้งกลุ่มออมทรัพย์
- ตัวชี้วัดที่ 15 การเชื่อถือในภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ตัวชี้วัดที่ 16 การสืบทอดประเพณีและการส่งเสริม
- ตัวชี้วัดที่ 17 การเกษตรธรรมชาติ
- ตัวชี้วัดที่ 18 ความเอื้ออาทรในสังคม

องค์ประกอบที่ 4 กิจกรรมทางสังคมเกี่ยวกับอบายมุข ประกอบด้วย

- ตัวชี้วัดที่ 19 การพนันประเภทต่างๆ รวมทั้งการพนันในเกมกีฬาพื้นเมือง
- ตัวชี้วัดที่ 20 การผลิตสุราพื้นบ้าน
- ตัวชี้วัดที่ 21 การพนันที่ถูกลงโทษ

องค์ประกอบที่ 5 การสร้างความสมดุลทางสังคม ประกอบด้วย

- ตัวชี้วัดที่ 22 ปัญหาการกำจัดสิ่งปฏิกูล
- ตัวชี้วัดที่ 23 การไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง
- ตัวชี้วัดที่ 24 การใช้กฎหมาย

องค์ประกอบที่ 6 จิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในสังคม ประกอบด้วย

- ตัวชี้วัดที่ 25 การร่วมมือพัฒนาชุมชน
- ตัวชี้วัดที่ 26 การใช้เทคโนโลยีสื่อสารที่ไม่เหมาะสม
- ตัวชี้วัดที่ 27 การไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง
- ตัวชี้วัดที่ 28 การไม่สนับสนุนการแสดงที่ไม่เหมาะสม

องค์ประกอบที่ 7 พฤติกรรมที่คล้อยตามสังคม ประกอบด้วย

- ตัวชี้วัดที่ 29 การมีเมตตาจิต
- ตัวชี้วัดที่ 30 การไม่หลงใหลในการพนัน
- ตัวชี้วัดที่ 31 การส่งเสริมสุขภาพ

องค์ประกอบที่ 8 ลักษณะผู้นำชุมชน ประกอบด้วย

- ตัวชี้วัดที่ 32 การมีผู้นำที่เข้มแข็ง พัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างของชุมชน
- ตัวชี้วัดที่ 33 การมีผู้นำหลายคน ไม่ใช่ผู้นำเดี่ยว

องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย

- ตัวชี้วัดที่ 34 การจัดเวทีสาธารณะ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
- ตัวชี้วัดที่ 35 การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ มองภาพส่วนรวมมากกว่าส่วนบุคคล

องค์ประกอบที่ 10 กิจกรรมร้านค้าชุมชน

- ตัวชี้วัดที่ 36 สินค้าในร้านเน้นสินค้าจำเป็นในครัวเรือน ลดสินค้าที่ส่งเสริมอบายมุข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของบุคคลและชุมชน ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน

ตอนที่ 1 ให้พิจารณาว่ากลุ่มตัวอย่างหรือบุคคลในชุมชนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมหรือการกระทำนั้นเพียงใด มีจำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 2 ให้พิจารณาว่าข้อความที่กล่าวนั้นมีความเป็นจริงเพียงใด ซึ่งข้อความ เป็นเหตุการณ์หรือการกระทำของบุคคลซึ่งอาจเป็นผู้ตอบเองหรือผู้อื่น มีจำนวน 42 ข้อ รวมแบบสอบถาม 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .9103

2. การบันทึกการสังเกตภาคสนาม ใช้แนวการบันทึกเมื่อเข้าสำรวจสภาพหมู่บ้าน เครื่องมือทั้งสองฉบับอยู่ในภาคผนวก

ขั้นตอนการประเมินตัวชี้วัด

1. การสัมภาษณ์และ /หรือการใช้แบบสอบถาม

ใช้ประเมินองค์ประกอบที่ 1-7 ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่ 1-31 อาจใช้การสัมภาษณ์ หรือให้ตอบแบบสอบถามในภาคผนวก โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านประมาณ 10 - 20 คน ตามอายุ 4 กลุ่ม จำนวนเท่าๆ กัน ทั้งชายและหญิง คือ กลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี 20-39 ปี 40-59 ปี และ 60 ปีขึ้นไป ค่าระดับการปลอดภัยจะมีค่าต่อเนื่องจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ตามค่าระดับตัวชี้วัดที่กล่าวใช้หัวข้อลักษณะตัวชี้วัด การประเมินอาจประเมินเป็นรายบุคคล หรือมองภาพรวมของหมู่บ้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เป้าหมายของการประเมินไม่ได้เน้นว่า ระดับคะแนนเท่าไรจึงจะพอใจ แต่จะเน้นว่าขณะนี้หรือปัจจุบัน บุคคล / หมู่บ้านอยู่ ณ จุดไหน และจะพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นอย่างไร โดยดูจากตัวชี้วัดแต่ละตัว แล้ววางแผนการพัฒนาดตนเองเฉพาะบุคคลหรือของชุมชน ตามที่ต้องการ

2. การสังเกตสภาพหมู่บ้านภาคสนาม

ใช้ในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในองค์ประกอบที่ 1-7 และเป็นการเก็บข้อมูลหลัก ในองค์ประกอบที่ 8-10 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 8 ลักษณะผู้นำชุมชน ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 32 การมีผู้นำที่เข้มแข็ง เป็นแบบอย่างของชุมชน

พิจารณาจากความสามารถในการพัฒนาตนเอง มีคุณธรรม มีความเสียสละ และมีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่ 33 การมีผู้นำหลายคนไม่ใช่ผู้นำเดียว

พิจารณาจากการสร้างผู้นำเป็นกลุ่มจากแนวร่วมของคนหลายกลุ่ม หลายอาชีพ เพื่อเน้นความร่วมมือกับทุกฝ่ายในชุมชน การสร้างผู้นำรุ่นใหม่ที่มีอายุน้อย เพื่อรับช่วงจากรุ่นสู่รุ่น

องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 34 การจัดเวทีสาธารณะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

พิจารณาจากการจัดให้ชาวบ้านแสดงความคิดเห็น การปรึกษาหารือ การประชุมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นให้มากที่สุด การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพให้เกิดวิสาหกิจชุมชน เพื่อเศรษฐกิจพึ่งตนเองและเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 35 การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ มองภาพส่วนรวมมากกว่าส่วนบุคคล

พิจารณาจากการตัดสินใจของชุมชนเน้นผลประโยชน์ที่ส่วนรวม แม้จะต้องแลกกับการเสียผลประโยชน์ส่วนบุคคลบ้างก็ตาม จะต้องเน้นชุมชนก่อนส่วนตัว และอาจมีการเสียสละความสะดวกสบายส่วนตัวหรือเสียสละเวลา หรือทุนทรัพย์บ้าง

องค์ประกอบที่ 10 กิจกรรมร้านค้าชุมชน ประกอบด้วย

ตัวชี้วัดที่ 36 สินค้าในร้านเน้นสินค้าจำเป็นในครัวเรือน ลดสินค้าที่ส่งเสริมอบายมุข

พิจารณาจาก รายการสินค้าที่จำเป็นในการครองชีพ ลดสินค้า ประเภท สุรา บุหรี่ ลอตเตอรี่ หรือสินค้าฟุ่มเฟือย

การประมาณค่าของตัวชี้วัดในองค์ประกอบที่ 8-10 นี้ใช้ 4 ระดับ ตามที่กล่าวในหัวข้อลักษณะตัวชี้วัด

การตรวจคะแนนจากแบบสอบถาม

เนื่องจากข้อความในแบบสอบถามมี 2 ลักษณะคือ ข้อความที่แสดงถึงการมีอบายมุขกับข้อความที่แสดงถึงการไม่มีอบายมุข ดังนั้นในการตรวจให้คะแนนต้องปรับให้อยู่ในทิศทางเดียวกันทั้งหมดทุกข้อความดังนี้

การตรวจให้คะแนนจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยเลย	
ข้อ	1	4	3	2	1
	2	4	3	2	1
	3	4	3	2	1
	4	4	3	2	1
	5	4	3	2	1
	6	4	3	2	1
	7	4	3	2	1
	8	1	2	3	4
	9	1	2	3	4
	10	1	2	3	4
	11	1	2	3	4
	12	1	2	3	4
	13	4	3	3	1
	14	1	2	3	4
	15	1	2	3	4
	16	1	2	3	4
	17	1	2	3	4
	18	1	2	3	4

ตอนที่ 2	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย	
ข้อ	1	4	3	2	1
	2	4	3	2	1
	3	4	3	2	1
	4	4	3	2	1
	5	4	3	2	1
	6	4	3	2	1
	7	4	3	2	1
	8	4	3	2	1
	9	4	3	2	1
	10	4	3	2	1
	11	4	3	2	1
	12	1	2	3	4
	13	4	3	2	1
	14	1	2	3	4
	15	4	3	2	1
	16	4	3	2	1
	17	1	2	3	4
	18	4	3	2	1
	19	4	3	2	1
	20	4	3	2	1
	21	4	3	2	1
	22	4	3	2	1
	23	1	2	3	4
	24	4	3	2	1
	25	4	3	2	1
	26	1	2	3	4
	27	1	2	3	4

ตอนที่ 2	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
ข้อ 28	1	2	3	4
29	1	2	3	4
30	4	3	2	1
31	4	3	2	1
32	4	3	2	1
33	4	3	2	1
34	4	3	2	1
35	1	2	3	4
36	1	2	3	4
37	1	2	3	4
38	4	3	2	1
39	1	2	3	4
40	1	2	3	4
41	1	2	3	4
42	1	2	3	4

การรวมคะแนนตามองค์ประกอบและตัวชี้วัด

ตอนที่ 1

ข้อ	ตัวชี้วัดที่	องค์ประกอบที่
1	21	4
2	21	4
3	21	4
4	20	4
5	19	4
6	21	4
7	19	4
8	17	3
9	18	3
10	14	3
11	29	7
12	18	3
13	24	5
14	15	3
15	17	3
16	16	3
17	16	3
18	23	5

ตอนที่ 2

ข้อ	ตัวชี้วัดที่	องค์ประกอบที่
1	5	1
2	30	7
3	5	1
4	5	1
5	2	1
6	1	1
7	1	1
8	26	6
9	26	6
10	1	1
11	6	1
12	25	6
13	3	1
14	8	1
15	3	1
16	7	1
17	31	7
18	7	1
19	4	1
20	31	7
21	4	1
22	4	1
23	9	2
24	4	1
25	4	1

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ข้อ	ตัวชี้วัดที่	องค์ประกอบที่
26	12	2
27	10	2
28	31	7
29	9	2
30	9	2
31	19	4
32	11	2
33	28	6
34	19	4
35	10	2
36	13	2
37	11	2
38	27	6
39	9	2
40	9	2
41	11	2
42	22	5

วิธีคำนวณ

1. คะแนนตัวชี้วัดแต่ละตัว นำคะแนนของข้อในตัวชี้วัดนั้นมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ เป็นค่าระดับบอบายมุขของตัวชี้วัดนั้น

2. คะแนนองค์ประกอบ นำคะแนนตัวชี้วัดมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนตัวชี้วัดในองค์ประกอบนั้น เป็นค่าระดับบอบายมุขขององค์ประกอบนั้น

ตัวอย่าง

ตัวชี้วัดที่ 1 ประกอบด้วยข้อ 6 7 และ 10 ของตอนที่ 2 มาตรฐานของทั้ง 3 ข้อ ตรงกับ 4 3 2 1

สมมติคำตอบของบุคคลหนึ่งเป็นดังนี้

ข้อ 6	4
ข้อ 7	2
ข้อ 10	2

$$\begin{aligned} \therefore \text{คะแนนตัวชี้วัดที่ 1 ของบุคคล} &= \frac{\text{คะแนนรวม}}{\text{จำนวนข้อ}} = \frac{4 + 2 + 2}{3} \\ &= 2.67 \end{aligned}$$

ถ้าเป็นค่าของชุมชนที่คิดเป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มดังนี้

ข้อ 6	ค่าเฉลี่ย	3.41
ข้อ 7	ค่าเฉลี่ย	2.85
ข้อ 10	ค่าเฉลี่ย	3.24

$$\begin{aligned} \therefore \text{คะแนนตัวชี้วัดที่ 1 ของชุมชน} &= \frac{3.4 + 2.85 + 3.24}{3} \\ &= 3.17 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ง

- แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของบุคคลและชุมชน
- การบันทึกเมื่อเข้าหมู่บ้าน

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของบุคคลและชุมชน

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่เป็นจริงของท่าน

■ เพศ

หญิง ชาย

■ อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี
 20 - 39 ปี
 40 - 59 ปี
 60 ปี และสูงกว่า

แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 มี 18 ข้อ

ตอนที่ 2 มี 42 ข้อ

โปรดตอบให้ครบทุกข้อ ข้อมูลเหล่านี้จะไม่พิจารณาเป็นรายบุคคลแต่จะจัดกระทำทางสถิติเพื่อที่จะทราบลักษณะและแนวโน้มของข้อความนั้นๆ ของกลุ่มบุคคล

ตอนที่ 1 โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าท่านเห็นด้วยกับกิจกรรมหรือการกระทำนั้นเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตามระดับความเห็นด้วยดังนี้

4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง   3 เห็นด้วย   2 ไม่เห็นด้วย   1 ไม่เห็นด้วยเลย

ข้อ	ข้อความ	4	3	2	1
1	การซื้อขายลอตเตอรี่การกุศล				
2	การมีบ่อนการพนันที่ถูกกฎหมาย				
3	การส่งเงินส่วนสินค้าไปเลี้ยงโชค				
4	การส่งเสริมให้ผลิตสุราพื้นบ้าน				
5	การมีสนามชนวัว / ตีไก่ในหมู่บ้าน				
6	การซื้อขายหอยบนดิน				
7	การเล่นการพนันในงานประเพณีต่างๆ				
8	การใช้ปุ๋ยชีวภาพในการเกษตร				
9	การตั้งชมรมพิทักษ์สิทธิ				
10	การตั้งกลุ่มออมทรัพย์ในหมู่บ้าน				
11	การตั้งโรงงาน				
12	ความเอื้ออาทรในสังคม				
13	การประท้วงทำลายทรัพย์สินเพื่อให้ได้ตามที่ร้องขอ				
14	การเชื่อถือในภูมิปัญญาชาวบ้าน				
15	การเพาะปลูกโดยวิถีธรรมชาติ				
16	การส่งเสริมเพลงพื้นบ้าน				
17	การเล่นเพลงพื้นบ้านในงานประเพณี				
18	การไม่ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งเพราะมีฐานะดีแล้ว				

ตอนที่ 2 โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเป็นจริงเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓
ในช่องตามระดับความเห็นด้วยดังนี้

4 เป็นจริงมากที่สุด   3 เป็นจริง   2 ไม่ค่อยจริง   1 ไม่จริงเลย

ข้อ	ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้เพียงใด	4	3	2	1
1	ข้าพเจ้าชอบเลี้ยงโชคโดยเล่นพนันเล็กๆ น้อยๆ				
2	ไม่ว่าจะเป็นหวยใต้ดินหรือบนดินข้าพเจ้าก็ไม่สนใจ				
3	รายการโทรทัศน์ที่ข้าพเจ้าชอบ คือ เกมโชว์ต่างๆ				
4	ข้าพเจ้ามักจะซื้อสินค้าเพื่อส่งชิ้นส่วนไปชิงโชค				
5	หลังเลิกงานข้าพเจ้ามักไปเที่ยวตามสถานเริงรมย์ เพื่อเป็นการคลายเครียด				
6	รายได้ของข้าพเจ้าส่วนหนึ่งจะกันไว้เพื่อเที่ยวกลางคืน				
7	ข้าพเจ้าชอบไปเดินเล่นตลาดนัดหรืองานกลางคืนตามเทศกาล				
8	การใช้เวลาว่างอย่างไร้จุดหมาย				
9	ข้าพเจ้าชอบเล่นเกมส่ทางอินเทอร์เน็ต				
10	เพื่อนมักจะพูดว่าข้าพเจ้านั้นถ้าไม่มีค้หาทางเข้าบ้านไม่ถูก				
11	เพื่อนข้าพเจ้าบางคนเป็นนักเลง				
12	ข้าพเจ้าร่วมมือพัฒนาชุมชน				
13	ข้าพเจ้ามักล้อเลียนความพิการหรือจุดด้อยของเพื่อน ด้วยความสนุกสนาน				
14	ข้าพเจ้าชอบรวมกลุ่มเพื่อทำประโยชน์ให้ชุมชน				
15	ข้าพเจ้ามักรวมกลุ่มเพื่อนตามทางแยกหรือชุมชน เพื่อคอยล้อเลียนคนที่ผ่านไปมา				
16	ข้าพเจ้าหาเรื่องสนุกเฮฮาไปวันๆ				
17	คนไทยยุคใหม่ไม่สูบบุหรี่				
18	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าจะรีบฉกฉวยโอกาสนั้น แม้ว่าจะเห็นว่า ไม่ค่อยเหมาะสม				
19	ข้าพเจ้าดื่มยาอดอง (มีสุราผสม) เพื่อรักษาโรค				
20	ข้าพเจ้าจะดื่มสุราตามมารยาทสังคม				
21	การดื่มสุราเพียงเล็กน้อยช่วยให้เจริญอาหาร				

ข้อ	ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้เพียงใด	4	3	2	1
22	ข้าพเจ้าเป็น โรคพิษสุราเรื้อรัง				
23	ชุมชนหรือหมู่บ้านของข้าพเจ้าสงบปลอดภัย				
24	ข้าพเจ้าดื่มสุราเพื่อดับทุกข์				
25	หลังเลิกงานข้าพเจ้ามักไปนั่งร้านเหล้า				
26	ผู้คนในละแวกบ้านข้าพเจ้าล้วนมีอาชีพเป็นหลักแหล่ง				
27	หมู่บ้านข้าพเจ้ามีสภาพแวดล้อมร่มรื่น				
28	สวนสาธารณะในหมู่บ้านเป็นที่พักผ่อนของทุกคน				
29	หมู่บ้านข้าพเจ้าปลอดอาชญากรรม				
30	ถ้าเป็นไปได้ข้าพเจ้าอยากย้ายไปอยู่ที่อื่น				
31	งานประจำปีมักจะมีการเล่นพนันรวมอยู่ด้วย				
32	เมื่อมีงานในหมู่บ้านมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทเกิดขึ้น				
33	งานประจำปีในหมู่บ้านมักจะมีมหรสพที่ไม่สมควร				
34	มีบ่อนการพนันในหมู่บ้านของข้าพเจ้า				
35	ผู้คนในหมู่บ้านของข้าพเจ้ายังมีวิถีชีวิตที่สงบเป็นธรรมชาติ				
36	หมู่บ้านของข้าพเจ้ายังยึดมั่นในขนบประเพณีดั้งเดิมเป็นอย่างดี				
37	ผู้คนในหมู่บ้านข้าพเจ้าล้วนเป็นเครือญาติที่ดีต่อกัน				
38	ในหมู่บ้านข้าพเจ้ามีแก๊งวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยง				
39	ไม่มีแหล่งมั่วสุมหรือบริเวณอันตรายในหมู่บ้านข้าพเจ้า				
40	ครอบครัวของข้าพเจ้าสามารถอยู่ได้อย่างปกติสุขในหมู่บ้านนี้				
41	ผู้คนในชุมชนของข้าพเจ้าล้วนมีคุณธรรมและรักท้องถิ่น				
42	หมู่บ้านข้าพเจ้ามีปัญหาเรื่องการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล				

การบันทึกเมื่อเข้าสำรวจหมู่บ้าน

1. ชื่อหมู่บ้าน จังหวัด ขนาดหมู่บ้าน
2. สภาพโดยทั่วไปและสภาพแวดล้อม ความสะดวกสบาย / ไม่สะดวก ความสะอาดเรียบร้อย / ไม่เรียบร้อย กลิ่นเหม็น / อากาศสดชื่น
3. มีร้านค้าหรือไม่ กี่ร้าน แต่ละร้านขายอะไร เช่น ลอตเตอรี่ หอย สุรา น้ำอัดลม ขนมขบเคี้ยว บะหมี่ซอง บุหรี่ ฯลฯ
  - สัมภาษณ์คนขายว่าอะไรขายดีที่สุด และความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลอดภัยแบบบูรณาการ
4. กลุ่มในหมู่บ้านมีอะไรบ้าง กิจกรรมเป็นอย่างไร
5. สมบัติสาธารณะ เช่น บ่อน้ำ ตลาค มีหรือไม่ สภาพเป็นอย่างไร
6. มีที่พักผ่อนหย่อนใจ เช่น สนามเด็กเล่น ที่ว่างสำหรับเตะฟุตบอล
7. มีวัดกี่วัด กิจกรรมในวัด สภาพวัด
  - สัมภาษณ์พระเกี่ยวกับความเป็นอยู่ทั่วไปของชาวบ้าน งานบุญ และลักษณะของงาน
8. เป็นที่ตั้งของร้านค้า (ใหญ่ๆ หรือประเภทแฟรนไชส์) โรงงาน และกิจกรรมทางสังคมต่างๆ (เช่น เครือข่ายพัฒนา) อะไรบ้างนอกเหนือจากข้างต้น
9. สัมภาษณ์ผู้นำและชาวบ้าน 1-2 คน เกี่ยวกับกิจกรรมในหมู่บ้าน การรวมกลุ่มจุดเน้นของกิจกรรมนั้นๆ เช่น กิจกรรมของเครือข่ายพัฒนา (ถ้ามี) กิจกรรมกลุ่มอาชีพการพัฒนาความเป็นอยู่ งานประเพณี
10. สัมภาษณ์ประชาชนและให้ตอบแบบสอบถามอย่างน้อย 2 คน ต่อผู้ช่วยนักวิจัย 1 คน

(ถ้ามีจุดที่น่าสนใจนอกเหนือจากนี้ ที่คิดว่าควรบันทึกให้บันทึกไว้ด้วย และส่งการบันทึกทุกครั้งหลังออกจากหมู่บ้าน)

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณารายงานการวิจัย
การหาตัวชี้วัดชุมชนปลอดภัยอย่างยั่งยืน
วันพฤหัสบดีที่ 9 มีนาคม 2549
ณ โรงแรมรอยัลปริ้นซ์เซส หลานหลวง

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. พระมหาพวงษ์นรินทร์ ฐิตวิโส	วัดสุทัศน์เทพวราราม
2. ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาการศึกษา
3. ศ.ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. รศ.ดร.เบญจา ยอดคำเนิน-แอ็ดคิกข์	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล
5. รศ.อังคณา สายยศ	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. ดร.วัลลภ กันทรัพย์	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ
7. นายสงกรานต์ ภาคโชคดี	สำนักงานเครือข่ายงดเหล้า
8. ศ.ดร.ทวีป สิริรัสมิ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
9. คุณทรงพล เจตนาวณิชย์	สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนสุข (สรส.)
10. อ.กรรณิการ์ บรรเทิงจิตร	สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.)

คณะกรรมการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

พลตรี จำลอง ศรีเมือง	ประธานที่ปรึกษา
พลเอก บวร งามเกษม	ที่ปรึกษา
นายลิขิต เพชรสว่าง	ที่ปรึกษา
นายไพฑูลย์ วัฒนศิริธรรม	ประธานกรรมการ
ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
ผู้แทนสำนักงานประมาณ	กรรมการ
ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการ
พลเอก ปรีชา เขี่ยมสุพรรณ	กรรมการ
พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียาเวส	กรรมการ
นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการ
นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	กรรมการ
ผู้แทนสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)	กรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา พลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม	กรรมการและเลขานุการ

รายชื่อคณะกรรมการโครงการ

ที่ปรึกษา

นางสาวราทิพย์ พุ่มทรัพย์	ผู้อำนวยการ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม
นางอรพรรณ พรสีมา	รองผู้อำนวยการ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวศศิธร เล็กสุขศรี
นางสาวอมรรัตน์ ชีรสรรเพชญ
นางสาวปริญธร บุญเนตร
นางสาวณัฐกฤตา หิรัญสุข

ผู้วิจัย

รศ.ดร.ส.วาสนา ประवालพุกภัย

ผู้ประสานงานนักวิจัย และจัดพิมพ์

นางสาวศศิธร เล็กสุขศรี
นางสาวอมรรัตน์ ชีรสรรเพชญ

บรรณาธิการ

นางสาวศศิธร เล็กสุขศรี
นางสาวปริญธร บุญเนตร

จัดทำต้นฉบับ

นางสาวณัฐกฤตา หิรัญสุข

ท่านผู้สนใจ สามารถ Download รายงานฉบับนี้ได้ที่

www.moralcenter.or.th